

Επιστημονική εκδήλωση 18.10.2022
κατά την παρουσίαση του βιβλίου
του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου Ιωάννη Σαρμά

Κύριε Πρύτανη,
Αγαπητοί συνάδελφοι,
Κυρίες και Κύριοι

1. Φθινόπωρο του έτους 1986. Διεξάγεται διαγωνισμός στο ΣτΕ για την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων εισηγητών. Στην εξεταστική επιτροπή μετέχουν οι αείμνηστοι Κώστας Λασσαδός, Κίμων Μ. Χαλαζωνίτης και ο υποφαινόμενος. Τελικά επιτυγχάνουν τρεις διαγωνιζόμενοι, Ιωάννης Σαρμάς, Κώστας Πισπιρίγκος και Θεόδωρος Αραβάνης. Έχω και άλλη φορά δηλώσει δημοσίως, και δεν διστάζω να το επαναλάβω, ότι η τριάδα αυτή αποτελεί, με δείκτη τον μέσο όρον των επιτυχόντων, την καλλίτερη σειρά του ΣτΕ από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα.

2. Ο συγκυριακός αυτός δεσμός, με την είσοδο του τιμωμένου Προέδρου στο δικαστικό σώμα, νομίζω, ότι μου επιτρέπει να αναφερθώ συνοπτικά στη δικαστική του σταδιοδρομία και σε κάποιες πτυχές της προσωπικότητάς του.

3. Στο σημείο αυτό υπενθυμίζω ότι ο ιδρυτικός νόμος του ΕλΣυν δεν προέβλεπε τον βαθμό εισηγητού. Τη στελέχωση του δικαιοδοτικού και ελεγκτικού αυτού οργάνου εξασφάλιζε ο διορισμός, στον βαθμό του Συμβούλου ή του Παρέδρου, προσώπων προερχομένων από τον δικαστικό κλάδο ή τη δημόσια διοίκηση. Ο εισαγωγικός βαθμός του εισηγητή θεσπίστηκε με τη λειτουργία της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών. Έτσι η οργανωτική δομή του ΕλΣυν ακολούθησε έκτοτε εκείνη του ΣτΕ με τους τρεις βαθμούς, εισηγητή, παρέδρου και συμβούλου. Οι απόφοιτοι της Σχολής καταλαμβάνουν πλέον αποκλειστικά τις οργανικές θέσεις των εισηγητών.

4. Οι τρεις νέοι εισηγητές του διαγωνισμού του 1986 επέδειξαν νωρίς από τον διορισμό τους τα εξαιρετικά προσόντα τους, τα οποία προδίκαζαν μια λαμπρή σταδιοδρομία στους κόλπους του Δικαστηρίου. Οι προοπτικές όμως ταχείας προαγωγικής εξέλιξης δεν ήσαν ευοίωνες.

Και τούτο διότι οι υπηρετούντες τότε στους ανώτατους βαθμούς (αντιπρόεδροι και σύμβουλοι) ήσαν σχετικά νέοι στην ηλικία. Το δικτατορικό καθεστώς είχε απολύσει, κατά το έτος 1968, τους εννέα αρχαιότερους δικαστές με συνέπεια την πρόωρη κένωση αντίστοιχων οργανικών θέσεων και την πρόωρη προαγωγή παρέδρων σε συμβούλους.

5. Μετά από επτά έτη υπηρεσίας στον εισαγωγικό βαθμό του ΣτΕ ο Γιάννης Σαρμάς παίρνει τη μεγάλη απόφαση να υποβάλει αίτηση διορισμού στο ΕλΣυν στον βαθμό του Παρέδρου. Προφανώς διαβλέπει ότι η ανέλιξή του στη δικαστική ιεραρχία είναι πρόδηλως ταχύτερη από εκείνη στο ΣτΕ. Το Δικαστικό Συμβούλιο του ΕλΣυν δέχεται ασμένως την αίτησή του, ενόψει των ιδιαίτερων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων του. Η ενέργεια αυτή προκαλεί μεγάλη έκπληξη στα μέλη του ΣτΕ, τα οποία δικαιολογημένα θεωρούσαν ότι η ελεγκτική αρμοδιότητα του ΕλΣυν, που αποτελούσε εκείνη την εποχή το κύριο έργο του, δεν ήταν συγκρίσιμη με την ακυρωτική και αναιρετική δικαιοδοσία του ανώτατου διοικητικού δικαστηρίου.

6. Ένα έτος, όμως, αργότερα ο αυτόμολος σε άλλο στρατόπεδο δικαστής υποβάλλει αίτηση επανόδου στο ΣτΕ με τον βαθμό του εισηγητή! Άτομο με πλούσια νομική παιδεία αισθάνεται απαγοητευμένος με την άσκηση ελεγκτικών δημοσιονομικών καθηκόντων. Ζητεί ακρόαση από τον τότε Πρόεδρο Βασίλη Μποτόπουλο, ο οποίος είναι αρνητικός με την αιτιολογία ότι το Δικαστήριο δεν ανέχεται παρόμοιες συμπεριφορές. Κάποια μέλη, μεταξύ των οποίων και εγώ, θεωρήσαμε ότι το ΣτΕ δεν έπρεπε να στερηθεί των υπηρεσιών ενός αρίστου επιστήμονα και υποσχεθήκαμε την αρωγή μας. Η αίτηση όμως δεν εισήχθη ποτέ στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο του ΣτΕ, αν και ήταν τυπικά νόμιμη! Υπενθυμίζω ότι ο Κώδικας Καταστάσεως Δικαστικών Λειτουργιών επιτρέπει τον αναδιορισμό εντός 5ετίας από την οικειοθελή αποχώρηση δικαστή. Ο αιτών, κηδόμενος του κύρους των θεσμικών δικαστικών οργάνων, εγκαταλείπει το διάβημα και συνεχίζει πλέον τη σταδιοδρομία του στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

7. Στα επόμενα χρόνια ο Γιάννης Σαρμάς, ως Σύμβουλος πλέον, έχει την ευκαιρία να αναπτύξει τα εξαιρετικά προσόντα του και να επιτύχει την καθολική αναγνώριση ως βασικό στέλεχος του ΕλΣυν. Έτσι δεν είναι απορίας άξιον το γεγονός ότι το έτος 2000 προτείνεται αξιο-

κρατικά ως ο καταλληλότερος υποψήφιος για τη θέση του μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επιτυχής άσκηση των καθηκόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο δικαιολογεί την ανανέωση της θητείας του για μια ακόμη εξαετία. Σημειωτέον ότι ο αρχικός διορισμός και η ανανέωση προτείνονται από κυβερνήσεις με διαφορετικό κομματικό σχηματισμό, περίπτωση που δεν είναι συνηθισμένη στην πρακτική των ελληνικών κυβερνήσεων. Κατά τη δεύτερη αυτή θητεία η εκτίμηση των συναδέλφων του προς το πρόσωπό του είναι μεγάλη. Κατόπιν παροτρύνσεώς τους υποβάλλει υποψηφιότητα εκλογής του σε Πρόεδρο και αποτυγχάνει στη μυστική ψηφοφορία για μια ψήφο!

8. Η «επαρχιακή» πρωτεύουσα του κράτους του Λουξεμβούργου δεν προσφέρει τις χαρές της ζωής που δικαιούται ένας σκληρά εργαζόμενος στη δημιουργική ηλικία των 40 έως 50 ετών. Το πρόβλημα μεγεθύνεται όταν είσαι οικογενειάρχης και απουσιάζει ο ένας εκ των γονέων. Η Στέλλα δεν παραιτήθηκε, καλώς, από τη θέση στελέχους της Εθνικής Τράπεζας. Κατόρθωσε, με χρονικά διαλείμματα, να συγκατοικήσει με την οικογένειά της στο Λουξεμβούργο, για χρονική διάρκεια που δεν υπερβαίνει συνολικά τα έξι χρόνια. Έτσι ο Γιάννης Σαρμάς παράλληλα με την υπηρεσία του στο ανώτατο ευρωπαϊκό ελεγκτικό όργανο, εκτελούσε όλες τις εργασίες τού οικογενειάρχη με δυο γιους που φοιτούσαν στο Ευρωπαϊκό Σχολείο. Φαίνεται ότι και με τη διπλή ιδιότητα του πατέρα και της μητέρας άσκησε με επιτυχία τα οικογενειακά καθήκοντα! Τούτο αποδεικνύει και η μετέπειτα επαγγελματική πορεία του Δημήτρη και του Ιάκωβου. Ο πρώτος απόφοιτος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με διδακτορικό τίτλο του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης θέλησε να συνεχίσει τα βήματα του πατέρα και από τον χρόνο αυτό είναι εισηγητής στο ΣτΕ. Τον καλωσορίζουμε!

9. Εκμεταλλευόμενος την προεδρική μου θέση στη σημερινή εκδήλωση και τον παλιό δεσμό με τον Γιάννη Σαρμά, εστίασα την προσφώνηση, πριν δώσω τον λόγο στους ομιλητές, στην προσωπικότητα του τιμωμένου και στην εξέλιξη της δικαστικής πορείας του. Οι τρεις πανεπιστημιακοί συνομιλητές και ο Πάρεδρος του ΣτΕ κ. Πυργάκης θα ασχοληθούν με την παρουσίαση του τελευταίου πνευματικού έργου του Προέδρου Σαρμά, που αποτέλεσε και την αφορμή για την συνάθροισή μας στον ιστορικό αυτό χώρο. Θα ήθελα να παρατηρήσω ότι η έκδοση με τον τίτλο «Η Ένωση του δικαίου» πα-

ρουσιάζει με πρωτότυπο τρόπο τις σημαντικότερες αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένα βιβλίο χρήσιμο και χρηστικό, τόσο για τα ειδικά φροντιστήρια στις νομικές σχολές, όσο και για την επεξεργασία των δικαστικών υποθέσεων.

Να ευχηθώ στον συγγραφέα υγεία και ψυχική διάθεση για τη συγγραφή και άλλων νομικών μελετών.

Χρίστος Γεραρής